

asutak.
zeged.

güresedő
ázat hir-
1904. évi
zen idő-
1909. évi
elyiségek
zt. váró-
76 m², 1
(90 m²),

.Ajánlat
iesfürdő
tre" fel-
nem-
jánlatok
óráig
ya főnö-
jtó) vagy
standók.)
0, azaz
letétre
vezető-
r 27-én
ó vagy

váro és
t viseli.
si tözs-
régibb,
folyam-

at nem
e meg
nervény

telek a
redelmi
s órák
jánlat-
smerik
ükben

titűzött
a olyan
végül
éznz le
ak.
badon,

óság.

asutak.
geden.

etveze-
itandó
az III.
z III.
helyek

ánlati
ség
ljtala-

ség.

Szerkesztőségi iroda:
Nagybcskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvasó szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybcskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 263. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy órára ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodákban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Szerda, november 18.

Miniszteri programok.

Nagybcskerek, november 18.

Röviden méltattuk már Hieronymi kereskedelmi miniszter és Berzeviczy kultuszminiszter minap elhangzott program-beszédeit. A két miniszternek ugy egyéni sulya, mint politikai multja olyan, hogy fejtegetéseiket s azok jelentőségét szük-séges minél behatóbban az ország köz-véleménye elé tárni, mert a két miniszter programbeszéde egyaránt éles világo-ságot vet a mai helyzetre és a jövődre.

A kereskedelmi miniszter beszédeben megtaláljuk Hieronymi Károly minden fényes politikai tulajdonságát. Egy nagy-eszű, világos látású, tanult, erős ítélő-képességű politikusnak nézeteit halljuk a közdolgokról. Politikusnak, aki gazdag tapasztalatokat szerzett, aki a reális politika szilárd talajáról el nem távozik, ködképek után nem fut, aki tudja, mit akar, tudja, milyen sorrendben, milyen eszközökkel valósítja meg terveit. Jelszavak előtt meg nem hódol, csak a nemzet valódi szükség-leire iránt van érzéke.

A közgazdasági hanyatlásnak, a vállal-kozó kedv ellanyhulásának, oly sok szép közgazdasági terv teljes befagyásának e szomorú korszakában az obstrukció által elgyötört és örvény felé vonszolt nemzet fokozottabb mértékben sóvárog egy jobb gazdasági állapot elérése után. Az általános elszegényedésnek, sőt az ország megrom-lott pénzügyi helyzetének tünetei csak még inkább hajtják a nemzetet, hogy keresse a gazdasági boldogulásnak és fevirágzás-nak módját és eszközeit.

Az obstrukció immár nem a nemzeti jogok védelme, hanem az alkotásnak, a produktív nemzeti munkának megakadályo-zása. Érti ezt ma már mindenki, a ki a

parlamentari viták meddő szóharcán is ke-resztül hallja a rohamosan szegényedő magyar társadalom segélykiáltását.

Most, a mikor a nemzet anyagi jóléte és gazdasági érdeke mind elfolyik az ob-strukció nyitott sebén s a közvélemény hatalmas erővel sürgeti, hogy a közgazda-sági regeneráció útjára lépünk: megnyug-tató tudat, hogy a kereskedelmi tárca az arra leghivatottabb férfi kezében van. Hieronymitól sokat, igen sokat vár az ország. Nagy, elhatározó tetteket vár tőle. Oly dol-gokat, a melyek közgazdasági életünk su-lyos betegségeit gyökeresen megorvosolják s a nemzeti jólétnek alapját megvetik.

A szatmári beszéd a hozzáfűzött nagy és jogos várakozásnak minden tekintetben megfelelt. Oly gazdag munkaprogrammot adott e beszédben Hieronymi, amely még az ellenzéki sajtóban is teljes elismeréssel találkozott s a mely indokoltá teszi a köz-hitet, hogy Tisza István kormányától a közgazdasági regeneráció roppant munká-ját bizalommal várhatja az ország.

Az új közoktatási miniszter nyilatko-zatai szintén olyanok, hogy méltán fordult felé a nemzet figyelme és reménye.

Helyes közgazdasági politika mellett, céltudatos és helyes kulturális politika az, a mely nemzeti államunk kiépítését leg-inkább viszi előre. Más nemzeteknél is fontos az iskola, mert a nemzet jövőjét, szerencsését vagy balszerencsését ott ko-vácsolják. Magyarországon pedig a meg-felelő nemzeti kulturpolitika első-orban van hivatva arra, hogy a nemzetnek óriási szolgálatakat tegyen.

A mi közoktatásügyi politikánkban nincs helye a jelszavaknak és szürke el-méleteknek. Oly sokféle elemnek, oly sok-féle érdeknek, oly sokféle törekvésnek kell harmónikus összeolvadni a nemzeti eszme

szolgálatában, hogy bizony azt fölföldi elméletek kaptafájára nem huzhatjuk. Annak, a ki Magyarország közoktatásának élén kiváló eredményt akar elérni, nem szabad jelszavak után indulni, magát az életet kell ismerni és figyelembe venni. S a mi fő: egyvaló tendenciák szolgálata a nem szegődhetik. A kormány programjában az állami iskolák mellett jelentős szerep jut a felekezeti iskoláknak is. Természetesen mindig abból a feltevésből in-dulva ki, hogy szigorú állami felügyelettel ez iskolákban a hazafias oktatás, a nemzeti érzés felétlen ápolása tüzzel-vassal biztosíttassék.

Tisza István programjának ezt a pontját támadták és magyarálták leginkább félre azok, a kik csak azt keresték, hol kezdhetik ki e programbeszéd szilárd szerkezetét. Berzeviczy Albert ökerszólásával és meggyőzésének egész hevével éppen e megtámadott pontot védelmezte meg és bővítette ki megnyugtató nyilat-kozatokkal.

A két miniszteri program megvilá-gítja a kormány általános politikájának irányát, szellemét és természetét is s aki még ezután is félreérti, az se nem lát, se nem hall, csak politikai elfogultság és párt-taktika vezeti igazságtalan ítéletében.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— **Tanácsülés.** Nagybcskerek város tanácsa ma délután 4 órakor ülést tartott, melyen több folyó ügyet intézetti el.

A „TORONTÁL“ tárcája.

Lakodalom.

A negyedik emeleten lakó szökének volt a lakodalma. Ez persze együtt járt a szokásos lőtás-futással, járás-kelessel, mert hiszen a ház minden lakója szemtől szembe óhajtott látni azt a boldog teremtést, akinek ma van a legszebb napja. A leány pedig nem rejtgetve nagy örömet a mesterkélit izgatottság alá, mosolyogva nézte az egybegyűlt szegény népet, kevésbé boldog barát-nait és a bámészkodó fiatalembereket.

Hajnal óta egyre zavartak különben is éber, beteges álmomban. Türelemmel kellett viselnem, hogy a felettem levő szobában egyre szaladgáltak. Don Remigio, aki nem lett volna oly boldog, ha neki magának kellett volna még egyszer megházasodni, az egyszerű szobát leánya nászünnepeinek alkalmára finom szalonná alakította át.

Én már untam ezeket az előkészületeket, amelyekből eselédemnek is kijutott. Az anyám donna Cardiniát látta el tanácsokkal, a nővéreim késő éjjelig varrtak, hogy az alkalmi ruhák idejére elkészüljenek, az apam pedig, aki az ünnepély rendezésére vállalkozott, a paptól a kocsisokhoz, a szakácstól a pincérekhez futkosott. Tudtam, hogy a betegségem most mindenkre nézve terhes lehet, azért hat nyugodtan az ágyamban maradtam. Valamelyes segítségre mégis csak szükségem volt, hogy legalább a fejem alatt gyorsan átmelegedett vankosokat helyreigazithassa valaki. Egyes egye-dül az bántott, hogy enyéimnek sok bajt okozok és hogy telenségre vagyok kárhozhatóva napfényes, buteljes szobácskamban. . . . De csak türelem; ha újra egészséges leszek, az élet rejtélyét meg-oldom a magam módja szerint.

A templomból visszajövet, újra megkezdődött a láрма, melybe most poháresőrgés, kés- és villa-zörgés is vegyült.

Mindez a zaj elhatolt hozzám. Mások vigsga könnyen elsímul mellőtünk, ha mi is részt vehetünk benne, de ma még szomorubbá tett és dühö-sen néztem szegény lábaimat, amelyek a doktorok minden böccseségének ellenére oly merevek és érzéketlenek maradtak. Még egy évvel ezelőtt vígan futkostam az utcákon. Most, a tavasz visszatérte-vel, szemeim csak a napsugarakat követik, melyek a szekrénytől az ágyig, az ágytól a szőnyegig és onnan a könyvszekrényig szövődnek el. . . .

De hát hiába. Ilyen az élet és a bánatból kijut mindenkinek. Annak a szöke leánynak is, aki ma a paradicsomba vél bevonulni, eljönnek a szomorú napjai! Most persze nincs gondja semmire. Tudd meg, miközben mosolyogsz, hogy minden új családnak alapítása ilyen mosolygással jár, mert a szeretetnek és gyöngédségnek kell táplálnia azokat a kis angyalokat, akik belőle születnek.

Zugó tapsvirhar, zengő szónoklat, megerő-södött dobogás, bódító zaj, féktelen vigsg, minden visszahangzik az én szobámban, az én szegény, kis betegszobámban.

Mikor a kocsi elrohogtak és ismét visz-zatért a rendes nyugalom, a napsugár épp oda esett annak a töröknek az arcára, aki a szőnyeg közepén élvezettel szívja pipáját. Te-hát három az óra. Még egy kis idő muljék, az-tán egymáséi lesznek a fiatalok, mintán éveken át a távolból vágytak egymásra. És holnapra asszonyává válik a szöke és tisztában lesz a lét legigazibb, legnagyobb céljával.

Hallom, amint valaki a folyosó ajtaját nyitja. Az anyám talán, aki az elmúlt napok fáradoimaitól kimerülve, fölöslegesnek tartotta, hogy a nászvendégeket a vasutra kikísérje. Miért is bajlódni másokkal, amikor saját házában is oly sok a baja. Közben kinyitit az ajtóm és be-lépett Margherita.

— Te . . . ebben az órában? Nem kísér-ted el a mátkapárt?

Nem! Haragszol? Gondoltam, hogy egye-dül vagy. Megállj, egy kicsit felrázom a ván-kosodat, hogy jobban fekhessél.

— Elengedtek?

— Nem jutott helyem ott, hát itt vagyok. Ma még sapadtabb vagy, mint rendszeren és ezt sajnálom. Remélem, hogy jól vagy, mert valami mondani valóm van . . . valami titkos . . . kü-lönös dolog.

Örömült az arcán és a kicsike teremtés remegett az izgatottságtól. . . . A bánatos szo-moruság, a beteges egyedüllét ez órájában mi-ért jött Margherita hozzám? Mi mondani valója lehet? A ház hat emeletének minden lakói közt benne volt a legtöbb részvét és úgy ápolt, mint egy jó testvér.

Nekem, egyetlen igaz barátjának, pirulas és alszemérem nélkül vallotta meg szerelmi boldogságának üdvösségét, melytől nyugalmat és édes örömeiket remélt. És barátságunk, amelyet szinte feltékenyen rejtgettünk, mind-kettőnkre nézve a vigasznak kiapadhatatlan forrásává lett.

— Giovanni megesalt . . . a leggyávább, legalávalóbb módon! És apám felpofozta, aztán kidobta. Még csak tegnap este tudtunk meg mindent. Felesége van és egy kis leánya. Az asszony sokkal szebb, mint én, a gyermek pedig gyönyörű kis jószág. Tagadni igyekezett. De mikor apám eleje tartotta az esket levelet, nem hazudhatott tovább. Milyen jelenet volt azután! Azt hittem, hogy az apám megöli; ő azonban inkább tőlem félt. Már a második pofon után elfutott . . . és olyanokat ugrott, hogy szinte öröm volt nézni! . . .

— És te ezen nevensz, Margherita! Nem rémültél el annak az embernek az alávalósá-gától, aki még tegnap életednek egyetlen öröme volt.

— Egész éjjel ébren ültem. Nem csak nyugalmam tért vissza, de életörömöm is. Té-

— **Erzsébet napja.** Erzsébet napja alkalmából boldogemlékü királyasszonyunk lelki üdvéért holnap délelőtt 10 órakor a nagybecskereki róm. kath. templomban ünnepélyes gyászistentisztelet lesz, melyre hivatalosak a különböző testületek és intézetek.

A r. kath. polgári leányiskolában Erzsébet napja alkalmából tartandó emlékünnepe sorrendje a következő:

A növendékek délelőtt 10 órakor részt vesznek a plebána templomban a gyászmisén, azután az intézet torna termébe vonulnak s itt lesz az intézet ünnepe a kötetkező programmal: „Ima”, énekl. a polg. isk. IV. oszt. növ., zongorán kíséri Radoszavlyevics J. és harmoniumon Lowiser A. „Emlékbeszéd”, tartja Roth Róza. Necko H. „Gyászinduló”, zongorán előadja Borecsics „Hungaria”, szavalja Burget Viola. „Zokogjatok Erte”, énekl. a polg. isk. II. oszt., zongorán Rádd. „Erzsébet királyné”, szavalja Stern Etelka. Brinkman M. „Isten veled”, zongorán előadja Elmer A. és Stelzer O., harmoniumon kíséri Eisner L. és hegedűn Kolos J. „Erzsébet”, szavalja Érdeky Mariska. Szabó X. „Eltávoztál”, énekl. az int. összes növ. zongorán kíséri Gintner M. harmoniumon Csobanov D.

Az Eötvös-utcai áll. el. iskolában tartandó „Erzsébet, ünnepély” sorrendje ez:

1/9 órakor isteni tisztelt. Az iskolában 9 órakor. 1. Hymusz: énekl. az iskolai ifjuság. 2. Megnyitó beszéd, tartja: Bányai Jakab igazgató. 3. Erzsébet királyné emlékére, Torkos Lászlótól, szavalja: Mayer Jenő III. oszt. tanuló. 4. A gödöllői erdő, Posa Lajostól, szavalja: Faur Kornél IV. oszt. tanuló. 5. Ünnepi beszéd, tartja: Kuss Berta áll. tanítónő. 6. Királyasszony kertje, Szávay Gyulától, szavalja: Iványi Ernő III. oszt. tanuló. 7. Volt egyszer egy királyné, Szabolcska Mihálytól, szavalja: Heller Miska IV. oszt. tanuló. 8. Szózat: énekl. az iskolai ifjuság. 9. Zárószó: mondja az igazgató.

A Messinger-féle leányintézet Erzsébet ünnepélyének sorrendje a következő: „Hymusz”, énekl. az intézet énekkara. Megnyitó beszéd, tartja Messinger Karolin igazgató. „A királyné álma”, Posa Lajostól, szavalja: Jakabházy Milke. „Emlékbeszéd”, tartja Rósa Margit. „Erzsébet királyné emlékére”, Torkos Lászlótól, szavalja Szilárd Erzsébet. „Könyörgés”, Móra Istvántól, szavalja Kohn Margit. „Szózat”, énekl. az intézet énekkara.

— **Uj anyakönyvvezetők.** A belügyminisztérium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Torontálvármegyében az ittvarnoki kerületbe Beierlein Antal körjegyzői irnokot, a tarrasiba Lázity Tivadart, a melenceibe Bogner Jánost, a cseentaiba Vutisits Radivoj községi irnokokat, a jarkovaciba Camerlenghi Robert segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesekké nevezte ki és Beierlein Antalt, Lázity Tivadart és Bogner Jánost a házassági anyakönyv-

vezetésével s a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **Esküvő.** Békefi Antal, a kitéző író, a „Szegedi Napló” felelős szerkesztője és a Dugonics-Társaság főtitkára tegnap házasságot kötött Barcsay Gizella urnóval, Barcsay Károly szegedi gyógyszerész és birtokos leányával.

Ma esküdték örök hűséget dr. Heiner-mann Alajos nagybecskereki orvos Ambrózy László itteni telekkönyvvezető bájós leányának, Etelka kisasszonynak. A polgári esketés, melyet dr. Perisics Zoltán polgármester végzett, reggel 8 órakor folyt le. Tanúk voltak: Iszákovic Szvetozár telekkönyvi kiadó és Pap Nándor budapesti szigorúorvos. A polgári esketés után a násznép a róm. kath. templomba vonult, ahol az egyház áldását adták a fiatal párra.

— **D. M. K. E.** A közvelen alakulás előtt álló Délvidéki Magyar Közművelődési Egyesület előkészítő bizottsága vasárnap délután gyűlést tartott a szegedi tisztviselők Otthona emeleti termében, Kern Lajos dr. kir. közjegyző, bizottsági elnök elnökléte alatt. A gyűlésen az elnökség a kulturegyesület alakulását előkészítő munkálatairól számolt be. Bejelentette továbbá, hogy a közművelődési egyesület a hölgybizottság elnöknőjévé Gerliczyna Fejérvary Ilona bárónét kérte föl, aki az elnökséget el is fogadta. Megnyerte azonkívül az előkészítő bizottság az egyesület vezetésébe Rónay Jenő volt főispánt, kiszombori nagybirtokost. A torontáli közművelődési egyesület elnöksége értesítette a D. M. K. E.-t, hogy az egyesület választmánya elhatározta, hogy előterjesztést tesz a közgyűlésnek, lépjen be a D. M. K. E. alapító vagy pártoló tagjai sorába. Az elnökség egyben arra kérte a D. M. K. E. előkészítő bizottságát, körvonalozná, mily működési kört biztosít a torontáli közművelődési egyesületnek, ha az beolvadna a Délvidéki Magyar Közművelődési Egyesületbe. Ennél a tárgynál nagyobb vita fejlődött ki és úgy határozott az előkészítő bizottság, hogy az alapszabály tervezetének letárgyalására kiküldött szűkebb bizottságot bizza meg azzal, hogy a D. M. K. E.-be beolvadó délvidéki kulturegyleteknek a közművelődési egyesületben kifejtendő működését és jogait az alapszabályban körvonalozza.

— **Az ügyvédi kamarából.** A szegedi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy a kamara lajstromából töröltettek: Dr. Kiss Károly (Nagykikinda), dr. Vaally Emil (Módos), dr. Kallós Samu (Zombolya), dr. Hollaender László (Nagybecskerek) a kamara területéről történt elköltözés indokából. Dr. Vaally Emil ügyvédi iratait dr. Ernst Lajos módosi ügyvédnek adta át. Koós

István volt nagykikindai, jelenleg ismeretlen tartózkodásu ügyvéd és volt kamarai tag, az ügyvédi kamara fejelemi bíróságának, a kir. kuria által is helybenhagyott 286/1900. fejelemi ítélete folytán, az írt. 68. §. b) pontjába ütköző fejelemi véttség miatt az írt. 70. §. 4. pontja alapján az ügyvédségtől elmozdított.

— **Az első fecske.** Hogy az obstrukció nem vette el az egész ország kedvét, mi sem bizonyítja jobban annal, hogy már mindenféle megalkultak a bali bizottságok, bőségesen gondoskodván arról, hogy a közönség ne unatkozzék a farsangban. Nagybecskereken tegnap beszéltek először az idei baláról, még pedig az izraelita négyzet ülésében, ahol kimondták, hogy január 9-én lesz az egyet balja, még pedig a kaszinó összes termeiben. A balt „az eleven újság” előzi meg, melyre nagyban készül a hölgyvilág. Szávay Gyula e szellemes alkotása, mely az ország számos városában „beütött”, bizonyára itt is megnyeri a közönség tetszését.

— **A nábob esküvője.** Ó-Becséről írjak: Dungevicszky Gedeon dr. bácskai nábob esküvője hétfőn déli 12 órakor ment végbe Vlachovics Dóra kisasszonnyal, Vlachovics Iván dr. ügyvéd leányával. A násznép mesés fényt és pompát fejtett ki. Mentez száz négyesfogaton vonult fel, a lovak szerb szokas szerint hosszú selyemkendőkkel voltak díszítve. A szép menyasszony valódi brüsszei espikéből készült tolettelben jelent meg, nyakán pazar briliáns nyakék. Az egyház áldását Brankovics György patriárka adta a fiatal párra. Mikor a nábob az esküvő után kilépett a templomból, Radovanovics orsz. képviselővel marékszárn szórta a nép közé a tizkoronás aranyokat. Délután az új pár különvonaton indult el nászutra Párisba.

— **A torontálfordai ifjusági egylet.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a torontálfordai ifjusági egyesület beküldött alapszabályait megerősítette s így az egyesület az alapszabályok értelmében összejöveteleit már október hó elsőjé-től hetenkint egyszer rendszeresen meg is tartja. A tordai tantestület, mint az ifjusági egyesület szellemi vezetősége, egyelőre a földmivélés, szőlészlet és állattenyésztés köréből tart fölvaltva szabad-előadásokat a 120 tagból álló egyesület ifjanak. Az ifjusági egyesület vezetősége által kibocsájtott gyűjtőívén az egyesületet anyagi támogatásban részesítették: Bezdán József r. k. plébános 20 kor. (alapító tag), Honde Janosné 2 kor. (pártoló tag), Özv. Placht Béláné 2 kor. (pártoló tag), Dr. Vértesi Izsó, Gábris Elek, Berger Fülöp, 2—2 kor. (pártoló tagok). Egyszersmindkorra szives adományokkal támogatták az ifjusági egyesület: Névtelen 5 kor., Patak József főmérnök 2 kor., Ormay Lajos mérnök 2 kor., Fáy László mérnök 2 kor., Strasziripka Alajos mérnök 2 kor., dr. Dingha Béla ügyvéd 2 kor., Thierry Jenő jogász 2 kor., id. Kovács Gyula közzgam 1 kor., Ratkay Mihály tisztviselő 1 kor., Zubán Mihály vendéglős 1 kor., összesen 55 korona. A kegyes adományokért halás köszönetet mond az ifjusági egyesület nevében Biczók Ferenc, ifjusági egyesületi igazgató.

— **Korcsolyázás.** A tél közeledtével az idén a torontáli korcsolyázó és hajós-egylet elnöksége már eleve gondoskodik arról, hogy a beálló fagy ne találja készületlenül s a korcsolyázás hívei nyomban megkapják a sima pályát a téli test-edzésre és szórakozásra. Az egyesület most közli bérletkijelölését, mely szerint az idényjegyek ára felnőttek részére 1908. évi december 10-ig váltva 8 kor., azontul váltva 10 kor. Akinek tavaly volt idényjegye 1903. évi december 10-ig váltva 6 kor., azontul váltva 8 kor. Diákjegyek bármikor váltva 4 kor., akinek tavaly volt 3 kor. A mennyiben az idény alatt nem volna 14 korcsolyázó nap, azok a jövő évben idényjegyet félárban kapnak. Idényjegyek kaphatók dr. Steinbach Béla egyleti pénztárosnál.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk, városunk szülőtte Schwarz Lipót nagykereskedő, Schwarz Mária, a „Grossbecskereker Wochenblatt” főmunkatársának testvérbátyja a napokban Eszéken 61 éves korában meghalt. Az elhunyt számos éven keresztül köztisztviselőben és szeretetben álló polgár volt Eszék városának s fáradhatlan munkássága és jótékonyága által polgártársai teljes becsülését érdemelte ki. Az elhunytat hétfőn délelőtt 10 órakor helyezték Eszéken örök nyugalomra s a gyászszertartáson nagyszámú közönség vett részt. Az elhunyt lelkiüdvéért tegnap délelőtt az eszéki róm. kath. és gör. kel. templomokban engedtető miseáldozat volt, a melyen szintén igen sokan vettek részt. Schwarz Lipót neje és öt gyermekén kívül kiterjedt rokonság s nagyszámú ismerős és jóbarát gyászolja.

— **Sikkasztó pincér.** Megirtuk, hogy a múlt hó 12-én, a nagybecskereki országos baromfiállítas alkalmával Nick Hugó, Marcoin Jenő fő pincére egy százkoronás bankjegyet adott át Wagner Lajos kisértő pincérnek, hogy azt felváltsa. Wagner azonban a reabizott pénzzel

vedtem talán és nem is szerettem. Áldassék az Ur neve!

— Különös . . . igen különös! . . .

— Nem különös ez! . . . De hát csak ennyit tudsz mondani? Pedig azt hittem, hogy a hír hallatára te is boldog léssz, mint én. Az hittem, hogy halálkódni fogsz és a kezemet fogod szorongatni . . . Nos, miért nem felelsz?

— Azt hiszem, Margherita, hogy sohasem szeretted Giovanni-t. Azért tudsz oly könnyen felelteni. Ha igazán szeretted volna, e szomorú valomások percében bár megvetnéd is, keserves könyveket simál.

Margherita feláll. Az erkélyhez megy és tündöklő napsugár övezi alakját. A szobában siri esend, lelkemben azonban heves küzdelem dúl. És fény sugar gyulad bennem is . . . tisztán kezdék látni, ami boldogságot és halált jelent egyszerre . . .

Ujra odajön ágyamhoz. Megfogja kezemet és hosszasan néz szemeimbe. Érzem, hogy az egész lelke megremeg ebben a szóvalan vallomásban . . . Lassankint fénylnek az ajkai, fehér, keskeny arccskája lehajlik felém és alig érthetően rebegi e szót:

— Nos, tudod már most, hogy miért vagyok oly jókedvű?

Nem felelek. Behunyom szememet, gondolataim röptére bizom magamat. Margherita kis kezei pedig az én kezeimben pihennek.

Feltáru az ajtó és beözönlök rajta egy esomó ember, az anyám, a nővéreim, a fiúk. Margherita nem huzza vissza a kezét és csak néhány szóval magyarázza itlétét. Nem vadolja senki, mert az egész társaság jókedvű. Az anyám még halálkódik is neki. A fiúk az ágyam körül táncolnak és mintha beléjük reked volna a szó, mind ordítják:

— Éljen a mátkapár!

Az új házások pedig eközben a boldogság felé közelednek. Az első csókokat váltják . . . az első, győzelmes csókokat, amelyek nem hia-

reményekből táplálkoznak és örömteljes bizonyossággal egyengetik utját egy jövendő nemzedéknek.

És itt, az én szobámban egy újabb lakodalmat előlegeznek! Még fülemben csengnek a kiabálások és feledhetetlenek lesznek.

Az orvos meglepetve nézett rám, amikor ugy intéztem hozzá a kérdést, hogy nem térhetett ki előle.

— Nem, nem . . . legalább egyelőre nem . . .

— Helyes. Többet nem is akartam tudni. Ha nem lehetek egészséges, „legalább egyelőre nem”, mint azt az orvos mondotta, minek legyek itthon mindenki terhére. Elmegyek a kórházba. Egyetlen lény miatt, aki nem fog elfelejteni. Elmegyek. Egyes egyedül csak érte!

Az orvos távoztával Margherita újra eljött hozzám. Nem említettem neki semmit. De ő kérdezte:

— Mikor mész a kórházba?

— Holnapután.

És aztán másról beszélünk. Végre is én kérdeztem:

— Sajnálod, hogy elmegyek?

— Nagyon. De hát nem változtathatunk rajta.

— Nem miattam örültél, amikor Giovanni-től megszabadultál?

— De igen, egyesegyedül csak miattad . . . Szeretlek, mint senkit e nagy világon. És ez a szerelmem mentett meg a retentő csalódástól, amelynek áldozatát estem. Tudtam, hogy elmész, ha megvalloom szerelmemet és csak ez késetteltett . . . De most, hogy lelkem feltáru-sával nem várhattam tovább, meg vagyok elégedve, mert tudtam, hogy helyesen cselekedtem.

Gyermek módjára sirtam. Gyöngeségem fölém kerekedett és csüggedten, kétségbeesetten kérdeztem:

— És ha maradnék?

— Azt hiszed, hogy boldogok volnánk?

— Nem, nem!

— Holnapután a kórházba megyek!

Almarico Ribera.

megszökött, úgy, hogy az erélyes nyomozás dacára sem sikerült őt eddig kézrekeríteni. A sikasztó pincér néhány nappal ezelőtt azonban kedveséhez Nagybecskerekre jött s itt a rendőség az éjjel elfogta s nyomban át is adta a bíróságnak.

Legújabb Rohitsch-Sauerbrunnból. Rohitsch-Sauerbrunnban felépítendő hydro-electro-mechanoterapiai gyógyintézet ügyében az építőbizottság már összeült. A terveket a kiváló hydropatikus Mathes dr. tanár, Jena, jóknak találta, melyek a legdivatosabb követelményeknek is megfelelnek. Az intézet nagyszerű stílusban a legelegansabban és a hydro-electro-mechanoterapia összes ujtásaival lesz berendezve. Két nagy gyógykezelési terem létesítetik, hidegvizprocedurának, villanyos fényfürdőknek, inhalatórium, pneumatikai kamrák részére stb. s egy terem svéd massage, Zanderféle gyógygimnasztika lég- és napfürdőknek. Az intézet szakavatott orvosi felügyelet alatt fog állni és naponta 400 procedurára lesz berendezve. A mult nyolevanes években Rumpf János geológus tanulmánya alapján a Rohitschi savanyúviznek egy újabb töltő tárnája oly módon lett elkészítve, hogy a savanyúvizek a kuttárnákból szénsav veszteség nélkül, tehát eredeti üvegekbe tölthetendők. A töltő módszernél ezen kitűnő ujtás a további kezelést az üvegek elszállítására is nagyon egyszerűsíti és megkönnyebbiti. A Rohitschi h. érd. vasut üzemmegnyitása előtt a stájerországi orsz. választmány azon iparkodik, hogy a kutúzet centralizációjának eszméjét valósítsa meg, úgy hogy az összes ezen célra szolgáló kezelési helyiségeket a töltő-tárna körül csoportosítsák és az ehhez szükséges helyet a régi 1820. évi óta álló zenekarház lebontása által nyerik. Az új építendő telep uszályvágánnyal lesz a h. érdektű vasutal összekapcsolva és minden lehető ujtással felszerelve, mint gyógyviz töltő és szállítási minta berendezés fog kitűnni. Az üzemmegnyitás minden valószínűség szerint 1904. májusban lesz.

Irodalom.

* **Az Arany János-társaságból.** A temesvári Arany János-társaság f. évi november hó 21-én (szombaton) délután 5 órakor, a temesvári áll. főreáliskola nagytermében rendes ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. Titkári jelentés 2. Az ünnepélyes megnyitó ülése idejének közbejött akadályok miatt újból való megállapítása. 3. Indítványok.

* **Erzsébet füzetek.** Erzsébet napja alkalmából a boldogult királyné emlékeztetése dr. Floris Aron orvos és fővárosi tanár az évfordulóra emlékvészt, emlékbeszédet, hazafiságra és gazdasági tevékenységre buzdító olvasmányokat írt, melyeket, hogy a tanulók közt elterjedjenek, olcsó irkak borítékjaira nyomtatott. A száznál több olvasmány között van a pálinka pusztító hatása, a hazai ipar pártolása, a kezdődő tudósvész felismerése, gyógyítása, Erzsébet emlékgymölcslak útietése, a tanuló egészségének megőrzése, a kivándorlás veszedelme, a fogak mikénti gondozása, az otthoni tanulás csinja-binja stb. Az angol és porosz iskolákban rendszeresen terjesztik az olyan füzeteket, melyben az alkohol van tárgyalva. Dr. Floris elismerést érdemel, hogy az eszmét kibővítve nálunk, Erzsébet királyné kegyeletével kapcsolatban, meghonosítja. Kívánatos lenne, ha hazánk minden tanítója a legmelegebben felkarolná ezen hazafias mozgalmat. A füzetek ára marad a régi 2-4-6-8-10 fillér. Kiadója Károlyi Ödön Budapest, IX., Ferenc körút 28. Felvilágosítással készséggel szolgál a szerző, dr. Floris Aron VIII., Koszoru-utca 22., II. 31.

* **A juliusi forradalomból** egy színes kép ragyog elő s a polgárkirályságnak, a legprózaibbnak, szintén meg volt a maga éposza: Lajos Fülöp király útja a Palais Royaltól a városházáig. „A követek kísérletében, mellette a beteg Laffittel, kit zsólyán vittek, lóháton indult meg a veszedelmes utra a leendő király”. Mindjárt megérkezése után írt volt Lafayette-nek, ki a városházán commuuet szervezett az 1793-inak módjára. A tabornok nem felelt. Későbbi két levelére sem kapott választ. Roppant tömeg lepte el az egész utat. Egész a Gréve teréig, hol hajdan a guillotine állott, a herceget nagy örömmel és hódolattal fogadta a tömeg. De a Gréve terén álló csoportok egész más képet mutattak: viselkedésük komor, sőt fenyegető volt. De lassankint a kíséret lelkesedése átragadt reájuk és mire a herceg leszállott lováról, mindenfelől éljeneztek a hejyartartót. Ekkor a herceg a tanácssterembe ment, karofogta Lafayette tabornokot, kivezette az erkélyre, ott megcsókolta és vége volt a köztársaságnak. A juliusi forradalomról szól a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 201. füzete. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marexali Henrik, egyetemi tanár, ki egyuttal a kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára díszes félbörkötésben 16 korona: füzetenként is kapható 60 fillérével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

ság Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

TÁVIRATOK

Országgyűlés.

A képviselőház ülése november 18-án.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, november 18.

A képviselőház ma délelőtt ülést tartott, a melyen napirend előtt Nessi Pál szóba hozta Körber osztrák miniszterelnöknek a Reichsrathban tegnapi beszédét s tiltakozott az ellen, hogy az osztrák miniszterelnök közjogunkba beavatkozzék. Felszólítja a miniszterelnököt, hogy Körbernek határt nem ismerő arroganciáját utasítsa vissza s mutassa meg vele szemben az erős kezét.

Lovászy Márton felolvassa Körber beszédét s erre férfias választ kér.

Feilitzsch Arthur báró általános tetszés közben visszautasítja Körber tegnapi szavait és sajnálatát fejezi ki Körber nyilatkozatai fölött, meri ezzel a kivánatos béke elé óriási akadályokat gördített. (Zajos éljenzés és helyeslés a jobboldalról.)

Ezután általános érdeklődés közben Tisza István gróf miniszterelnök emelkedik szólásra. A miniszterelnök kijelenti, hogy nem akar érdemlegesen foglalkozni Körberrel. Azt mondhatja, hogy a maga részéről nem tenne ilyen kijelentést az osztrák közjogról. Az ilyen nyilatkozatoknak különben nincs hatálya s azok egy előkelő idegennek illetáns nyilatkozatai, a melyeknek semmi jelentőséget nem tulajdoníthat. A magyar király alkotmányos jogának körét a magyar közjog megállapítja és ahhoz senkinek másnak köze nincs. (Zajos helyeslés.) A szabadelvű párt programjába fölvette, hogy a felségjogok a korona és az országgyűlés hozzájárulásával megváltoztathatók s ezért a korona szolidaritást vállalt. Minden egyéb beleszólás elméleti disszertáció. Ha valaki gyakorlatilag is bele akarna avatkozni viszonyainkba, a magyar közvélemény a legerélyesebben visszautasítaná. (Viharos taps és éljenzés jobbról.)

A miniszterelnök erélyes hangú s e mellett minden tekintetben korrekt beszéde az egész Házban osztatlan tetszést keltett s az ellenzékre is rendkívül jó benyomást tett. Politikai körökben az a vélemény, hogy a miniszterelnök beszéde aligha maga után nem vonja Körber bukását.

Ugron Gábor kijelenti, hogy igen jól esik neki Tisza nyilatkozata, a melyből a határozottságot látja. Hangsúlyozza, hogy a király körül csupa osztrák tanácsosok vannak s azért nagyon szükséges, hogy az ország élén olyan férfi álljon, ki közjogunknak erős öre. Kéri a Házat, hogy úgy, mint a miniszterelnök, a magyar parlament is utasítsa vissza Körber beavatkozását (Általános helyeslés.)

Most szünet következett, amely után folytatták az ujoncjavaslat tárgyalását.

A mai vita során Kecskeméthy Ferenc és Zboray Miklós beszéltek a javaslat ellen.

Két óra után interpellációk következtek.

Apponyi a miniszterelnök mai beszédéről.

Budapest, november 18. (A „Torontál” eredeti táv.) Apponyi Albert gróf a képviselőház folyosóján a miniszterelnök mai beszédéről azt mondotta, hogy 67 óta rem hallott ilyen korrekt visszautasítást.

Viszály a függetlenségi pártban.

Budapest, november 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A függetlenségi Kossuthpártban most meglehetősen kavargás uralkodik. A pártnak békés és harcos tagjai

sehogysem tudnak összeférni és mindenképpen kellemetlenkednek egymásnak. A képviselőház folyosóján ma délelőtt Justh Gyula, Barta Ödön és Bizony Ákos megtámadták Nessi Pált, a miért a „Független Magyarország” egyik cikkében ezt írta, hogy a ki nem akar harcolni, az álljon félre. Kijelentették, hogy nem engedik magukat terrorizálni. A párt nyílt kérdésnek hagyta tagjai állásfoglalását.

Lovagias ügy egy vacsora miatt.

Budapest, november 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Ház folyosóján Olay Lajos ma kikelt Polónyi Géza ellen, mert ez azt híresztelte róla, hogy Tallián Béla legutóbbi vacsoráján megitta a szájmosásra szánt citromos vizet. Ezért Olay Polónyit expensnótás gazembernek nevezte. Polónyi ezért Kubik és Fáy képviselőkkel provokáltatta Olayt.

A horvát tartománygyűlés.

Budapest, november 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Zágrábból jelentik, a tartománygyűlést, melynek feladata lesz a költségvetés megállapítása, december 3-án nyitják meg.

Kormánybukás Olaszországban.

Budapest, november 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Milanói lapok szerint a Giolitti-kormány bukása befejezett dolog. A kormány valószínűleg kísérletet tesz a kamara feloszlatásával.

Földrengés.

Budapest, november 18. (A „Torontál” eredeti táv.) Szentpétervári jelentések szerint Sirászban tegnapi 8 másodpercig tartó földrengés volt.

Gyermekgyilkos apa.

Budapest, november 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Trientből jelentik: Povo községben tegnapi Zannella nevű 34 éves ember előbb 3 éves leányát, azután feleségét szőlőkésével megakarta gyilkolni. A kis leány belehalt sebeibe, az asszony felgyógyulásához remény van. A gyilkos megszökött.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1903. november 18.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

Nev	Mennyiség	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki	uj	76	7.50	7.65	80
Postvidéki	uj	76	7.40	7.55	80
Bánsági	uj	76	7.45	7.60	80
Bácska	uj	76	7.55	7.70	80
Rozs	uj elsőrendű		70-75	6.35	6.50
	• másodrendű		—	6.25	6.35
Árpa	• takarmány		60-62	5.55	5.75
	• égetni való		62-64	5.45	5.55
Zab	• sörözésre való		64-66	0.—	0.—
Tengeri	• bőségi		39-41	5.55	5.70
	• másnemi		—	6.—	6.10
				6.10	6.20

Határidő-üzlet.

Budapest, november 18. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak kissé csökkentek. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1904.)	7.73—
Tengeri (májusra 1904.)	5.24—
Zab (áprilisra)	5.49—
Rozs (áprilisra)	6.69—

Nyílttér.*

Mindenütt kapható

Kalodont

nélkülözhetetlen fogtisztító-szer,

a fogakat tisztán, fehéren és épségben tartja.

(68/1-32.32)

* Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1903. október hó 1-től.

Erkezik:

- a) A nagybecskereki pályaudvarra
 Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
 Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.
- b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
 Zombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
 Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
 Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
 Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

- a) A nagybecskereki pályaudvarról:
 Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
 Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
 Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.
- b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
 Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára: reggel 3 óra 33 p.
 Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.
 délután 5 óra 10 p.
 Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

805. végr. szám. 1903.

889—1.1

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közzhírré teszi, hogy a nagybecskereki kir. járásbírósnak 1903. évi V. 929. sz. végzésével Annau Ernő dr. nagybecskereki ügyvéd által képviselt Nagybecskereki népbank felperes részére Hadfy Döme kir. közjegyző alperes ellen 300 kor. főkekövetelés s jár erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől felülfoglalt és 725 kor. becsült ingóságokra a nagybecskereki kir. bíróság 1903. V. 929/2. számú végzésével az árverés elrendeltétvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Nagybecskereken leendő megtartása határidőül 1903. évi november hó 20. (huszadik) napjának délután 3 órájára kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Nagybecskereken, 1903. évi november hó 6. napján.

Simonich Zsigmond,
 kir. bírósági végrehajtó.

7323. sz. 1903.

888—3.2

30934. I. szám.

Magyar kir. államvasutak.
 Üzletvezetőség Aradon.

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett nagykomlói kör-állatorvosi állás betöltésére pályázatot nyitok és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajlják, hogy állatorvosi képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi december hó 8-áig nyújtsák be, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

Ezen állás 800 korona évi fizetés és a szabályszerű díjakkal van összekötve.

Ezen állatorvosi körhöz tartozik Nagykomlós mint székhely, továbbá Szent-Hubert, Károlyliget, Seultour, Kiskomlós, Kunszöllös, Vizedsa és Nákófalva községek.

A választás határnapja később fog kitűzteni.

Zsombolya, 1903. évi november 13-án.

Förös,
 főszolgabíró.

25.780/903. szám.

Magy. kir. államvasutak.
 Üzletvezetőség Debreczenben.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak debreceni üzletvezetősége az 1904. és esetleg a következő 1905. és 1906. években szükséges pályafentartási faanyag szállítására nyilvános pályázatot hirdet. Az 1904. és esetleg 1905. és 1906. évre a szükséges faanyag ugyanazon év április hó 1-ig szállítandók be.

Alulírott üzletvezetőség fentartja magának a jogot, hogy az 1904. évre történő megrendelés alkalmával a tőjéközségek fenti mennyiségénél, illetőleg a méretjegyzékben felsorolt fákhoz 40%-kal többet vagy kevesebbet rendelhessen, úgy szintén azt is, hogy az egyes évek folyamán 40% erejéig pótmegrendelést teheszen.

A pályázati feltételek alapján szerkesztendő ajánlatok legkésőbb 1903. évi november hó 30-án déli 12 óráig nyújthatók be a debreceni üzletvezetőség I. általános osztályánál.

A bántpénz pedig, mely a szállítási érték 5%-ából áll, 1903. évi november 29-én déli 12 óráig teendő le az üzletvezetőség gyűjtőpénztárában.

A pályázati feltételek és méretjegyzékek minden üzletvezetőségnél és kereskedelmi iparkamaránál megtekinthetők, a debreceni üzletvezetőség által díjtalanul is kiszolgáltatnak.

Az 122.291/96. sz. általános szállítási feltételek és a pályafentartási fák szállítására vonatkozó 136.719/92. sz. különleges szállítási feltételek minden üzletvezetőségnél megtekinthetők és az igazgatói nyomtatványtárában (Budapest, Andrássy-ut 73—75. sz.) készpénzfizetés mellett megszerelhetők, előbbi 50, utóbbi 30 fillérért.

Elkésve beadott, vagy táviratilag tett, valamint pótajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Kelt Debreczenben, 1903. évi október hó.

(3.1)

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjaztatik.)

29068/I. szám.

Magyar királyi államvasutak.
 Üzletvezetőség Aradon.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a Piski állomáson létesítendő csatornázással kapcsolatos munkákra.

A tervek, a költségszámítás, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint az 1887-ben kiadott általános és részletes feltételek Aradon a magyar királyi államvasutak üzletvezetőségének pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Aradon, 1903. november hó 3-án.

(3.1)

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Pályázati hirdetmény.

(Faggyú szükséglet szállítása iránt.)

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége a vonalai szükségletének fedezésére 1904. és esetleg a következő 1905. és 1906. években évenként szükséges mintegy 4000 kgr. faggyú szállításának biztosítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ivenkint 1 koronás magyar okmánybéllyel ellátott ajánlatok ezen alábbi külcím-mel: „Ajánlat faggyú szállítása iránt 30934/1903. számhoz” 1903. évi november hó 20-ikának déli 12 órájáig a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségének általános osztálya főnökéhez benyújthatók, vagy posta útján beküldendők.

Aradon, 1903. október havában.

(3.3)

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjaztatik.)

31886/III. sz. 1903.

Magy. kir. államvasutak.
 Üzletvezetőség Szeged.

Pályázati hirdetmény.

A Herkules-fürdő állomáson megüresedett buffet bérletére ezennel nyilvános pályázat hirdetetik. A bérlet fenti vendéglőre nézve 1904. évi április 15-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított öt éven át, vagyis 1909. évi április 14-ig, bérletnek a következő helyiségek becsatolására rendelkezésre: I. és II. oszt. váró- és étterem 46.77 m², 1 kis szoba 12.76 m², 1 konyha 11.70 m², 1 kamra, 1 jegyerem (90 m²), 1 pince, 1 padlás, 1 gazd. udvar.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a m. kir. államvasutak fönt kiirt Herkulesfürdő állomása pályaudvarán levő buffet üzletre” felirattal ellátott lepecsételt, borítékba zárt, nemkülönben kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1903. évi november 28-iki déli 12 óráig az alulirt üzletvezetőség általános osztálya főnökénél (üzletvezetőségi palota I. em. 21. sz. ajtó) vagy személyesen, vagy kir. posta útján benyújthatók.)

Bántpénz fejében a bérletre 100, azaz száz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztárában 1903. évi november 27-én déli 12 óráig vagy személyesen letendő vagy kir. posta útján beküldendő.

A közös célra szolgáló I/II. oszt. váró és étterem fűtése és világításának felét a vasut viseli.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régebb, a napi értéket meg nem haladó napi árfolyamnak 90%-os szerinti értékben számítatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizettetik.

Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlítendő ugyan, de a letétről nyert elismervény nem csatolandó.

A buffet bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (I. emelet 12. szám) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőnek elfogadják.

A fentebbi feltételtől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tételnek s végül olyanok, melyekre nézve az előirt bántpénz le nem tétel, figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik. Szeged, 1903. november hóban.

(3.3)

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjaztatik.)

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK A

„TORONTÁL”

KIADÓHIVATALÁBAN.

Delice

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY

560—x.40

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.

Minden hirdetés felesleges, a dehányzó egy szer veszi és többé mást nem szíhat.

Pénzt, sok pénzt,

h avonként 1000 koronáig kereshet mindenki tisztességesen minden szakismeret nélkül.

Küldje be címét E 978 jellege alatt a következő címre: **Annoncen-Abteilung des „Merker“ Mannheim** Meerfeldstrasse. (774—62.44)